

شاعر پرسرام هيرانند ضيا جو ڪارگر يوگدان نه صرف درسي ڪتابن ۾ پر ريڊيو ۽ فلمن ۾ به مقبول آهي. 'باغ بهار'، 'آلاپ ضيا' جا مشهور ڪتاب آهن. ڪيترن ئي گايڪن ضيا صاحب جو ڪلام ڳايو آهي. هن ڪويتا ۾ اڳيان قدم وڌائڻ لاءِ ڪن ڳالهين کي ڌيان ۾ رکڻ گهرجي، بخوبيءَ سان سمجهايو آهي.

ٻڌو، ڳايو ۽ سمجهو.

هر قدم تي هڪ نئون گلشن بڻائيندا هلو.
بربتن ۾ باغ جي رنگت رچائيندا هلو.
پيار جئن جاڳي اُٿي، جاڳي اُٿي انسانيت،
ايڪتا جا جابجا نعرا لڳائيندا هلو.
داڻو داڻو ڌار ٿيو، مالها محبت جي ٿئي،
هڪ ئي ڌاڳي ۾ پوئي داڻا ملائيندا هلو.
قافلو هلندو رهي اوندھ جو ڪوئي غم نه آ،
شوق ۽ همت جي مشعل کي جلائيندا هلو.
جي رکو ٿا چاهه گل سان، قرب ڪنڊن سان رکو،
خير پنهنجي باغ ساري جو منائيندا هلو.
ڪرم ٿي سنسار ۾ قسمت جو بڻجي روپ ٿو،
ڪرم سان تقدير جي سوپيا وڌائيندا هلو.
سڀ ملي سِر سِر ڪُٽي، ٺاهيو حياتيءَ جو مڪل،
جت پُٺا پوئڻا، اُتي بنگلا بڻائيندا هلو.
بر ۾ بازاريون لڳن ۽ ساوڪون سُچ ۾ ٿين،
جهنگلن ۾ اي ”ضيا“ منگل منائيندا هلو.

نوان لفظ

سوپيا - سونهن
قرب - پيار
جا بجا - هر جڳهه

خير - پلائي
سُچ - ويراني
پُٺا پوئڻا - جهوپڙيون

آپياس

سوال ۱. هيٺين سوالن جا جواب لکو.

- (۱) انسانيت ڪٿي جاڳي اُٿي ٿي؟
- (۲) آسانڪي ڪهڙي مشعل جلائڻ گهرجي؟
- (۳) همت بابت شاعر ڇا چيو آهي؟
- (۴) گرم سان ڇا ٿئي ٿو؟

سوال ۲. هيٺين ۾ خال ڀريو.

- (۱) قافلو هلندو رهي جو ڪوئي غم نه آ.
- (۲) خير پنهنجي ساري جو منائيندا هلو.
- (۳) بر ۾ بازاريون لڳن ۽ ساوڪون ۾ ٿين.
- (۴) جي رکو ٿا ڇاهه گل سان، قرب سان رکو.

سوال ۳. بيت مان ٻه هم آوازي لفظن جا جوڙا لکو.

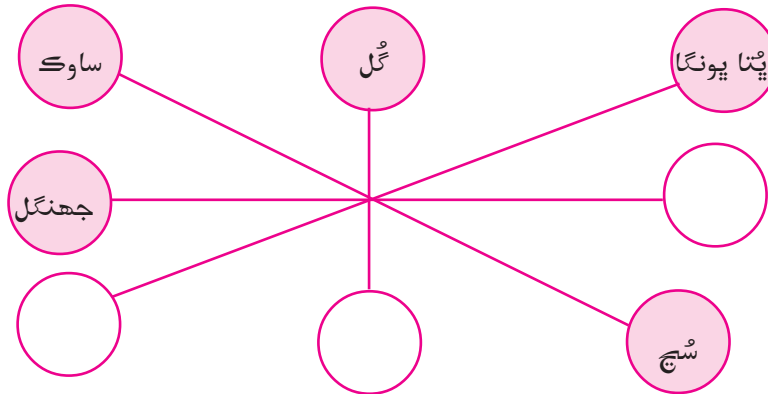
مثال : جلائيندا - منائيندا

پورڪ آپياس

(۱) شعر - بند تي عملي ڪم

جي رکو ٿا ڇاهه منگل منائيندا هلو.

(۱) اُبتڙ مطلب وارا لفظ ٻولهي گول ۾ جواب لکو.

(۲) جوڙا ملايو.

(i) سوپيا وڌائيندا هلو	(1) بر ۾
(ii) بڻائيندا هلو	(2) قرب
(iii) ڪنڊن سان رکو	(3) تقدير جي
(iv) بازاريون لڳن	(4) اُتي بنگلا

(۴) ڏنل مثال موجب لفظ ٻولهيو.

مثال :- گل سان

(ب) سان

(الف) سان

